

Vrijheid

Het uitgangspunt van het Zijnsgeoriënteerde pad is dat we om te beginnen, nu al, totaal en fundamenteel vrij zijn. We hoeven niet vrij te *worden*, we hoeven ons nergens van te bevrijden, nee: vrijheid is onze grondwerkelijkheid, zij is gegeven. Deze vrijheid kan niet ergens in gevonden worden, want zij is geen *inhoud* van onze geest. Zij bevindt zich niet buiten ons en niet binnen ons. Zij is geen objectief gegeven en geen subjectieve beleving. Deze inherente vrijheid is het gewaar-zijn zelf. De oorspronkelijke open, heldere aard van ons bewustzijn

Een beeld wat ons helpt om de aard van ons gewaar-zijn te begrijpen (en wat in dzogchen boeddhisme veel gebruikt wordt), is het beeld van de spiegel. Ons gewaar-zijn is als een spiegel; zij reflecteert alles zonder vertekening, voorkeur, hechting, of beperking. En tegelijkertijd blijft zij volkomen vrij van iedere reflectie. Er blijft geen enkele indruk achter op de spiegel. Deze spiegel is zelf zonder enige geschiedenis, leeftijd, geslacht, locatie of grens. Ze is volkomen open, sensitief kennend, tijdloos, stil en diep.

Dit gewaarzijn 'bezitten' we al. Het is ons huidige bewustzijn wat nu gewaar is van deze woorden, de innerlijke reacties op die woorden, de zintuiglijke indrukken die aanwezig zijn. Het is als de ruimte waar al deze waarnemingen in plaats vinden. We hoeven dit bewustzijn dus niet te ontwikkelen, te trainen, te reinigen, te verfijnen, te versterken of wat dan ook. Dit vrije bewustzijn is volkomen compleet, rijp en perfect aanwezig op dit moment.

Dit is de dimensie in ons die al vrij en (in boeddhistische termen) 'verlicht' is. En hoewel het geen inhoud van het bewustzijn is, niet iets subjectiefs, noch iets objectiefs, kunnen we toch leren om ons bewust te worden van deze open ruimte en hierin vertrouwend te rusten. Er vindt dan een diep loslaten plaats. We zijn niet meer gevangen in het grijpen naar inhouden, er wordt een rust voelbaar en voelen ons vervuld met inherente rijkdom. We rusten in Zijn.

Het Zijn is het meest nabije wat er is, zo nabij dat het geen *object* van waarneming meer is. Tegelijkertijd is het duidelijk waarneembaar *in zichzelf*, het heeft een spontane presentie die voelbaar is. Hoewel we in dit vertrouwende rusten ons zelfbeeld hebben losgelaten, voelen we ons dichter bij onszelf dan ooit. Ons lichaam is open en stromend, we rusten op de aarde en voelen ons sensueel en levendig. Onze zintuigen zijn alert, onze geest helder; we weten: dit ben ik werkelijk, zo ben ik bedoeld.

We raken dan gemotiveerd om dit 'rusten in Zijn' te herinneren en ons leven vanuit daar vorm te geven. Dat is mogelijk: alle verlichte mensen op aarde zijn ons voorgegaan. Het is ook moeilijk: we zijn zo gewend geraakt aan het identificeren met de inhouden van ons bewustzijn, dat we veel 'herinneringstijd' moeten inruimen om te wennen aan onze ware aard. Dus we zijn al vrij, we vergeten dat alleen de hele tijd en om ons dat te herinneren hebben we een verlichtingspad nodig.

Hans Knibbe, oktober 2006